

Afschaffen overwegen op het Belgische spoorwegnet

Beschrijving

Om tegemoet te komen aan de wens om het aantal ongevallen op overwegen te verminderen stelde Infrabel een strategisch plan 2008-2015 op. Dat plan had als doel de veiligheid aan overwegen structureel te verbeteren en het aantal doden en gewonden als gevolg van ongevallen aan overwegen met 25 % te verminderen ten opzichte van 2007.

Het plan van Infrabel voorziet in de afschaffing van 200 overwegen over het gehele Belgische spoorwegnet. Om dit te kunnen realiseren, heeft infrastructuurbeheerder Infrabel een beroep gedaan op TUC RAIL voor het volledige Program Management, alsook voor studie en uitvoering van een aantal afschaffingsprojecten.

Afhankelijk van het belang van de overweg en van lokale omstandigheden bestaat een afschaffingsproject normaal gesproken uit de volgende infrastructuur:

- een langsweg naar een naastgelegen overweg;
- een onderdoorgang voor voetgangers en fietsers;
- een brug over het spoor;
- een tunnel onder het spoor.

De verschillende stappen om te komen tot de afschaffing van een overweg vormen een lang en complex proces, waarin onder meer alle vergunningen verkregen moeten worden. Zo moet TUC RAIL voor elk project betreffende een af te schaffen overweg de volgende stappen ondernemen:

- vooronderzoek en eventuele voorstudies en mobiliteitsstudies;
- onderhandelingen met de gemeenten en voorontwerp;
- onteigeningen;
- bouwvergunning;
- opstellen van het bestek en toekennen van de opdracht;
- uitvoering van de werkzaamheden.

Opdracht van TUC RAIL

De opdracht die in het kader van het programma voor de afschaffing van overwegen aan TUC RAIL wordt toevertrouwd, is een volledige opdracht die de volgende taken omvat:

- verzorgen van het Program Management (opvolging van scope, budget, planning, communicatie...) van alle projecten voor de afschaffing van overwegen;
- bepalen van de prioritaire afschaffingsprojecten in functie van de beschikbare budgetten en de risicofactoren van elke overweg;
- uitvoeren van voorstudies en onderhandelen met alle stakeholders (gemeente, gewest, buurtbewoners, bussen, brandweer, verenigingen, scholen...) teneinde een alternatieve oplossing te vinden voor afgeschafte overwegen, die coherent en aanvaardbaar is op het vlak van mobiliteit, stedenbouw en uitvoeringskosten;
- ondernemen van alle administratieve stappen voor het verkrijgen van de nodige vergunningen voor de uitvoering van de werken;
- in overeenstemming met het Aankoopcomité, beheren van de nodige onteigeningen voor de projecten, in der minne of via een Koninklijk Besluit tot onteigening van openbaar nut;
- opmaken van de uitvoeringsstudies voor alle werken;
- beheren van alle opdrachten van werken (gunning van de opdrachten, opvolging van de werken...).

Oplossingen van TUC RAIL voor beperkingen inherent aan dit project

TUC RAIL stelt oplossingen voor die de impact voor de buurtbewoners en de gebruikers van de af te schaffen overwegen tot een minimum herleiden door onder meer rekening te houden met de volgende beperkingen:

1. Beperken van de impact van de afschaffing van overwegen op de plaatselijke mobiliteit, ongeacht de verplaatsingswijze. Wij bestellen mobiliteitsstudies om de relevantie van de voorgestelde oplossingen te valideren of alternatieven te overwegen;
2. Voorstellen van een globaal en samenhangend overzichtsplan met als doel de afschaffing van een reeks opeenvolgende overwegen. Beperken van de kosten via deze globale visie (bijvoorbeeld: 2 kunstwerken voor de afschaffing van 5 overwegen);
3. Waken over de veiligheid van nieuwe wegen en kunstwerken die werden gebouwd ter vervanging van overwegen in overleg met de politie- en brandweerdiensten;
4. Beperken van onteigeningen in dichtbevolkte woonwijken;
5. Bouwen van duurzame constructies met gebruik van graffiti-werende materialen;
6. Uitvoeren van werken met beperking van de impact op naburige terreinen / wijken, op het milieu en op de spoorwegexploitatie;
7. Begeleiden van buurtbewoners aan de hand van informatie- en overlegsessies;
8. Voorzien van gefaseerde werken in functie van lokale beperkingen: scholen, oogstseizoen in landbouwomgeving;
9. Beperken van de kosten.

